

GAZETA POŁUDNIOWO-PRUSKA.

Nro. 11.

w Śrzedę dnia 5. Lutego Roku 1800.

z Paryża d. 18. Stycz.

Oto jest marsz, jaki Politycy Londyńscy naznaczają flocie Bresteńskiej: Flota wspomniona uda się na morze śródziemne, pod czas swojej podróży wzmocniona będzie eskadrą Ferolską, i tym wszystkim, co się jeszcze w Kadix z marynarki hiszpańskiej zostało. Wszedłszy, na morze śródziemne, opatrzy żywnością Maltę i Alexandryą, i bydlę może że bombardować będzie Konstantynopol; nakoniec powróci dokończyć innych wypraw ważnych uprojektowanych przez Konsula Buonaparte. Zdanie przeciwne mówi, że flota francuzka przeznaczona jest do Irlandyi. Lubiemy widzieć naszych nieprzyjaciół w błędzie, w który ich wprowadzamy. (L'ami des loix.)

Austryacy przybliżają się do Alpów, a cofają się od Apeninów.

Hiszpani mają w Ferolu 10 liniowych okrętów, których przeznaczenie nie jest wiadome.

Skoro Sieyès przyjął podarunek od narodu, stracił wiele nader w oczach swoich czcicieli. Ci pocaytywali go za naybezinteresowniejszego w świecie człowieka. Oprócz tego jest to jeszcze zła dla niego okoliczność, że wartość darowanych sobie dóbr kazał oszacować na 480,000 franków, i żądał nadgrody w tej samej cenie za mądrość Crosne, do której familia Coulet-d'Hauteville pretensye rości.

Wielu obawia się, aby z niniejszych okoliczności zła dla publiczney spokojności sku-

tki niewyniknęły. Większość iednak przychylna jest Buonapartemu. Także mówi dzisiejszy Monitor, że rząd czuie dostateczną siłę na odparcie wszystkich nowych ciósów, któreby groziły konfytucyi i rewelucyi.

Baronowa Stael, o której mówiono, że do terażniejszych okoliczności wielki wpływ miała, odebrała rozkaz aby opuściła Paryż.

Przybyło tu kilku kuryerów, między innymi ieden z Konstantynopola. Ostatni miał przywieść depeszę Porty i dworu Wiedeńskiego.

Generał Augereau jest jeszcze w Paryżu. Główna kwatera francuzkiej armii w Hollandyi ma bydlę na przyszłość w Utrechcie.

Minister policyi dał urzędom centralnym departamentów niektóre dokładniejsze zlecenia względem więzy, i wolności obrządków religii. „Tylko ci, mówi on, z wygnania przywołani zostali, którzy w nim kochali Rzplę, lecz to pozwolenie nie ma się rozciągać do tych, którzy w południowych krajach; więźniów mordowali, i przez wylew krwi rządzić chcieli. Przez przywołanie więzy chciał rząd przywrócić wolność zbawionych myśli i zdań, lecz nie fanatyzm, i samych tylko nauczycielów obyczajności. Mocnym jest przedsięwzięciem rządu, aby wszystkie obrządki religii wolne były, lecz żaden obrządek niepowinien ucisnąć drugiego. Urzędy przeto mają pilnować tego, aby prawa względem obrządków religii wykonywano ściśle.

z Paryża d. 21. Stycz.

Konsulowie wydali nowy wyrok przeciwko dziennikom w treści następującej:

„Gdy część wychodzących w Paryżu dzienników narzędziem jest tylko w rękach nieprzyjaciół Rzpltej, i gdy rząd osobne ma zlecenie, aby nad bezpieczeństwem francuzkiego ludu czuwał, przeto tak długo, dopóki wojna trwać będzie, żaden dziennik drukowany i rozdawany byż nie ma, tylko następujące: *Moniteur*, *Journal des Debats*, *et des Decrets*, *Journal de Paris*, *Bien- Informé*, *Publiciste*, *Ami des loix*, *Clef des Cabinets*, *Citoyen francais*, *Journal des hommes libres*, *Journal du Soir*, *Journal des Defenseurs de la Patrie*, *Decade Philosophique*, tudzież wszystkie te, które zawierają w sobie same tylko przedmioty umiejętności, doniesienia, i t. d. Właściciele i redaktorowie wzmiankowanych dzienników są obowiązani okazać ministrowi Policyi, iż są francuzkami Obywatelami, i muszą donieść, gdzie mieszkają. Każdy dziennik, który zawiera w sobie artykuł sprzeciwiający się uszanowaniu konstytucyi, sławie armii, albo który zawiera w sobie obelgi przeciw przyjacieliskim i sprzymierzonym potencjom, chociażby te i z zagranicznych gazet wyjęte były, zostanie skonfiskowany. Każdy takowy, któryby inne dzienniki oprócz wyżej wspomnianych drukował i przedawał, będzie aresztowany, a jego druk zostanie skonfiskowany.” — Względem dzienników w departamentach nastąpi jeszcze osobny wyrok.

Publiczność niekontenta jest z wyboru członków Senatu strażniczego. Dzienniki wnoszą także swój głos przeciwko nim. Większość oświadcza się za rewizyą i odmianą tychże wyborów, i zdaie się, że rządowi podoba się ten projekt. Z drugiej strony mówią o projektach rozmaitych partyow. Jedna obawiając się, aby Buonaparte nie uczynił się tyranem, chce mu związać ręce tak, iżby daney sobie władzy bez własnego

niebezpieczeństwa przestąpić nie mógł. Krolewska i Jakubińska partya uwikłaby go także chętnie w swoje sidło. Wśród tey niespokojney czynności ducha partyow, szczęściem jest jednak dla Francuzi, iż Buonaparte stoi na czele rządu. Ma on wesołe spojrzenie, i posiada moc sprawiedliwego zdania, słucha wszystkich bez różnicy, stanowi sam, panuje sam, i umie rozróżniać iak należy projekta i zamiary każdej partyi.

Ponieważ publiczność przekonana jest dosyć powszechnie, że Buonaparte życzy szczerze pokoju, przeto mówią wszędzie z rozjątrzeniem o odpowiedzi angielskiego rządu. Pierwszą odpowiedzią na notę angielskiego rządu (piszą tutajsże dzienniki) będzie prędkie zakoneczenie wojny z Szuanami; a druga wzruszy jego wyspę. — „Do pierwszego przedsięwzięcia dzieją się wszędzie iak najszybsze przysposobienia.

Po wielotaynych sessjach ogłoszono ciała prawodawcze niespokojne departamenta za buntownicze i zawiesiło w nich bieg konstytucyi. Generał Brüne udał się już do zachodnich departamentow. Pod jego rozkazami kommanderować będą generałowie Lasne i Gardan. Generał Massena znajdował się jeszcze dnia 4. Stycznia w Marsylii, gdzie zatrudniał się przysposobieniem żywności dla armii włoskiej. Także wydał surowy rozkaz przeciwko wielkim dyzercyom.

Rząd nasz uchylił za wstawieniem się Króla Jegomości Pruskiego embargo włożone na hamburgskie okręty w portach francuzkich.

W Calais przybył niedawno pewny podróżny bez paszportu, udając iż jest fryciem pierwszego Konsula Buonaparte. Aresztowano go i posłano kuryera do Paryża. Późem otrzymano rozkaz przez telegraf, aby uwolnić rzeczoną osobę, która natychniast udała się do Paryża.

Rozumiemy, że jeszcze przed upłynieniem tey dekady wielka nastąpi odmiana w

wyborach i urzędach. Tutejsze dzienniki głoszą, że gdy Sieyès w pewnych wyobrażeniach i zdaniach względem sposobu rządzenia różnie myśli, przeto miał w tej mierze konferencyą z Konsulem Buonaparte. Czyli ich wyobrażenia zgadzaia się z sobą, nie powiadaia nic. Buonaparte miał oświadczyć się za pośrednictwem pewney obcey potencyi.

Hiszpański admirał Massaredo zostanie się w Paryżu w charakterze posła hiszpańskiego. Na jego miejsce obeymuie komendę nad flotą hiszpańską w Brest, generał Gravina.

Szef brygady Grosbert, który przewiozł depesze od generała Kleber, pisal z Ville-Franché, gdzie kwarantana odbywa, list do Konsulów, w którym donosi, co następuje: „Janiczarowie zabrani pod Damiettą w niewolę wyznali, że Porta iedyndą pokladała nadzieię w ich korpusie, tudzież, że niespuszcza się wiele na armię Syryjską. Mowia daley, że do wyprawy morskiej przeznaczony był korpus Janczarow z 3000 ludzi, z których 4000 już wylądowało iak wiadomo, będąc porażeni do szczytu przez Francuzów; a drugi korpus także z 4000 miał ieszcze wylądować. Wice admirałowi floty użytey do nieszczęśliwey wyprawy pod Abukirem, Patronie Belowi, ucięto głowę. Główna kwatery generała Kleber zamyslała przy moim odieździe ruszyć z Kairu. Przednia straż Wielkiego Wezyra znajdowała się w Gazie. Generał Kleber i Wielki Wezyr rozpoczęli z sobą negocyacya; i spodziewam się poprzeftania nieprzyacielskich kroków. Kleber zgromadził w Egypcie rozproszonych tu i owdzie Mameluków, uformował z nich bataliony, i dał im oficyerów. Wielu z tych, którzy ieszcze w wyższym Egypcie i Syryi przy Bejach się znajduia, przechodzą na naszą stronę. Kommissya umiejętności powrocila już z wyższego Egiptu z wielu rysunkami.” — In-

ne wiadomości z Egiptu zawieraią ieszcze w sobie co następuje: „Przy okoliczności szukania dawnego kanału Belbays łączącego morze czerwone z morzem śródziemnym, znaleziono rozwaliny pewnego starożytnego miasta, którym rozumieia być dawne Hieropolis. Znaleziono także ieden kolos granitowy i rozwaliny dwóch mniejszych miaszeczek. — Ponieważ mieszkańcom Egiptem brakowało najpotrzebniejszych i najpospolitszych narzędziów, przeto założono w Kairze mechaniczne warsztaty, gdzie robią wszelkie gatunki sprzętów kowalskich i drewnianych, zegarki, i inne przedmioty umiejętności, oraz mechaniki. Egypcyanie zykuią bardzo wiele z naszych lekcyów, z Kairu aż do Bulak założono nową drogę, która przez groble, przez szerokie tamienie dla piechotników, przez drzewa i inne sposoby upiękroną być ma. Uroczystość założenia Rzplitey francuzkiej obchodzona była w Kairze z wielką wspanialością. Miasto Kair illuminowane było nader pięknie i mieszkańcy nie okazali nigdy ieszcze tak wielkiej radości, iak w tym dniu. Dnia 16. Fructidor generał Kleber dawal pierwszą swoią audyencyą generałom, Dywanowi, i innym urzędnikom krajowym. Szeik Mochady wzywał od niego protekcyi dla religii muzulmańskiej. Kleber odpowiedział mu: „Lud Egypcki zasadza swoje szczęście na swej religii; przeto szacować ia szczególnym moim będzie obowiązkiem, owszem przykładać się będą ile możności do iey chwały i świetności.”

W Piemontcie zgromadzaia się kompanie wieśniaków republikańskich i walczą z wielką korzyścią przeciwko rojalistom. Cisalpini przymuszeni gwałtem przez Austryaków do oręza zamyslaia o projektach, które wesprą nasze widoki we Włoszech. — Piętnaście tyficy Neapolitanów ięczy w więzieniach, ci którzy uciekli przed prześladowaniem zbieraią się w kompanie i składaia Szu-

anów republikańskich. — Katolicy królewscy w Canouрге wypędzili z swoich kościołów katolików republikańskich.

Sierżant grenadyerów 3-giej półbrygady Leon Aune pisał następujący list do Konsula Buonaparte: — „W Pana przybycie do Francji pociechą było dla wszystkich mężnych republikanów a szczególnie dla mnie. Udać się do W Pana, jako moiego dobroczyńcy, prosząc, abyś pamiętał na Leona, którego na poboiowisku tak często honorami obsypywałeś. Dowiedziawszy się od moich kolegów, iż W Pan w Egypcie często o mnie mówiłeś, przeto proszę W Pana, abyś mnie nieopuszczał i dał mi poznać, że o mnie pamiętasz. Niepotrzebną jest rzeczą przypominać obszernie o potyczkach, podczas których okazałem się republikanem i ziednałem sobie szacunek moich oficerów. Pod Monettotte ocaliłem życie generałowi Rampon i szefowi brygady Masse: Pod Dego zabrałem chorągiew najwyższemu Inżynierowi armii nieprzyjacielskiej: pod Lodi najpierwszy pobiegłem do szturm: pod Borgettą najpierwszy przepłynąłem się przez rzekę i zabrałem tamtejszego kommandanta w niewolę: będąc sam w niewoli zabiłem nieprzyjacielskiego kommandanta lazaretu i uwolniłem 400 niewolników francuzkich: oprócz tego otrzymałem 5 ran. Spodziewam się, że mieć W Pan będziesz wzgląd na mężnych, którzy dobrze swej oyczyźnie służyli.” — Konsul Buonaparte odpowiedział: „Mężny Kollego! Nie potrzeba, abyś mi opowiadał twoje czynności; najmężniejszą jestes z grenadyerów armii po śmierci Benecetta. Otrzymałeś w nadgrodzie jedną z 100 szpadów, które armii rozdałem. Wszyscy żołnierze zgodzili się na to, iż ją zaślubiłeś. Pragnę bardzo widzieć cię. Minister wojenny posłał ci rozkaz, abyś przybył do Paryża.”

Wojną z Szuanami już się zaczęła. General Travosa rozproszył 600 Szuanów, za-

brawszy im 100 flintow i kilku niewolników. General Merle ściga nad Loirą uciekających wszędzie Szuanów.

z Bruxellii d. 19. Stycz.

Z Dunkierki donoszą, iż w krótko wypłynie z tego portu 8 wojennych okrętów z liczną amunicją i bronią. Rozumiemy, że są przeznaczone do Irlandyi.

Wszystkie wojska w Lille, Arras Douay i innych garnizonach dostały rozkaz nagły, aby pomaszerowały do Wandei, dokąd je po części na wozach transportują.

z Hagi d. 21. Stycz.

Wojska francuzkie znajdujące się w tu-tejszej Rzplitey, które do 12,000 zmniejszone były, będą znowu powiększone do 30,000. General Hedouville mianowany jest najwyższym ich naczelnikiem, gdyż general Augereau nie przybędzie tu już z Paryża. Także mówią tu o rekwizycyi obywatelów mających 18 do 45 lat. Dla wojsk Pruskich w Kliwii pozwolony jest woz żywności.

z Kuryi d. 11. Stycz.

Dnia 18. Grud. ukazała się w Tawetsch w wyższej Gryzonii francuzka dywizya, która się przez górę Ursulen w kantonie Uri okrytą obfitym śniegiem przepawiła. Zabrawszy nieszczęśliwym mieszkańcom 60 sztuk bydła, cofnęła się z tą zdobyczą spiesznie jeszcze tego samego dnia.

z Włoch d. 10. Stycz.

W Rzymie aresztują jeszcze bardzo wiele rewolucyonistów. Gdy się w więzieniach pomieścić nie mogą, przeto przeprowadzono część jedną ich do Kapitolu.

Patryarcha Wenecki D. Giovanelli umarł dnia 10. t. m. w 71 roku wieku swego.

Niepodobno opisać, jak wielki panuie niedostatek w Genui. O opanowaniu Genui przez Austryaków nie można pomyśleć przed wiosną. Kto zna przystępy tego miasta, które teraz wielkim są okryte śniegiem, dziwić się nie będzie temu. Stanowisko

Bocchetta nieprzewycięzione jest z przodu; równie obronne są inne wąwozy i wąskie ścieżki, któremi tylko muły i pojedyncze osoby przepawić się mogą. General Klenau czynił co mógł, ale przeszkody opierające się opanowaniu Genui są nieprzełamane.

Neapolitańskiemu generałowi Burkhard udało się porazić i rozproszyć insurgentów w okolicy Fresinony. Ich naczelnik Fra Diavolo (Brat Diabeł,) który był dawniej Franciszkanem, popisywał się zeszłego lata dobrze przeciw Francuzom.

Podpółkownik austryacki Gajoli odparł Francuzów pod St. Antonio po żwawej potyczce. W Genui opuścili Francuzi dla mrozów stanowiska Melogus i Bardinetto.

z Aosty d. 1. Stycz.

Dnia 6. Grudnia ukazało się tu ważne widowisko przyrodzenia. Rano o godzinie 10. spostrzeżono dwa fałszywe słońca, które tak wielkie były, jak prawdziwe słońce, były jednak cokolwiek bledsze; jedno z nich miało długi biały ogon podobny do miecza. W godzinę potem uformowały wszystkie 3 słońca półkole, które przemieniło się w 6 innych półkół. Lecz te znikły także, a zostały się tylko dwa fałszywe słońca. Wieczorem o godzinie 4. zniknęło najpierw fałszywe słońce, które stało ku zachodowi, dalej zniknęło to, które stało ku wschodowi; nakoniec zaszło i prawdziwe słońce. W roku 1674 widział Hevelius w Marienburgu w Prusiech podobne widowisko; po którym nastąpiły tak wielkie mrozy, iż odnoga Gdańska zamarzała i po niej sankami iedździć było można.

Od brzegów wyższego Renu.

Pod Kehl lękają się wkrótce przepawy Francuzów przez Ren, ponieważ wzmacniają się tam od kilku dni bardzo znacznie, i czynią wszelkie takowe przysposobienia, które okazują, iż się zamysłają przez tę rzekę

przepawić. Z tym wszystkim Austryacy uważają także ściągnąć takie siły, iż Francuzom bez wielkiej armii zapewne się nie uda, wkroczyć daley.

z Stutgardu d. 22. Stycz.

Żywość naszych przysposobień obrony nie jest jeszcze większa jak była dawniej. Zdaie się, że dwór nasz ma wielkie nadzieie pokoju, gdyż zeszłego tygodnia rozpuścił razem więcej 1000 żołnierzy na urlaup.

Wczoray w nocy aresztowano assessora zjazdowego Gerst i zaprowadzono do fortecy Hauen-Asperg. Podobny los spotkał patrona Sulc i iednego fabrykanta w Ludwigsburgu. Przyczyna ich aresztu nie jest jeszcze wiadoma.

z Stutgardu d. 20. Stycz.

W armii Arcy Xiążęcia Karola widzą rozmaite poruszenia. Z okolic Donau-achingen maszeruje pewna liczba woysk do Renu. Przez Kempten przechodzi codziem po 100 wozów wiezących pò 6 do 8 żołnierzy, pośpieszając do armii stojącej w okolicy jeziora Konstancyeńskiego. Mowią, że liczba woysk posilkowych przybyłych z Austryi na zastąpienie tych, które do Włoch się udały, wynosi 12 do 15 tysięcy ludzi.

z Austryi d. 18. Stycz.

W Conclave odprawiającym się w Wenecyi kreski wypadają dotychczas tak, iż nowe znowu zgromadzania głosów iedno po drugim następować musiały. Mamy przyczynę domyślania się, że terażnieysze polityczne okoliczności wymagają, aby Conclave dłużej trwało. Mrozy w Wenecyi tak są wielkie, iż Kardynałowie bardzo wiele na nie cierpią, ponieważ w Conclave brakuie piecow. Angielski poseł Lord Minto i generał Bellegard powrocili do Wiednia z Pragi, gdzie mieli z Xiążciem Włoskim konferencyą względem utrzymywania woysk molkiewskich.

z Londynu d. 14. Stycz.

Mówią powszechnie od wczoraj, że 15. liniowych okrętów francuzkich wypłynęło z Brest. Nie wiadomo, czyli do Irlandyi, czyli na morze śródziemne przeznaczone są, (inne wiadomości mówią, iż płyną na odiecz Malcie i Alexandryi.) Rząd wysłał jeszcze 4000 wojska do Irlandyi, także wysłał kuryerow do admirałów Nelson i Keith. Ostatni komanderowie naszą flotą pod Kadix, i doniósł wszystkim tamtejszym konsulom obcych narodow, że obleżenie tego portu od 2 lat zaczęte, jeszcze daley trwać będzie. Flota pod Kadix wzmocnioną została jeszcze sześciu liniowemi okrętami.

Przybył tu Robert Barclay z Paryża, gdzie przez cały rok w więzieniu Temple siedział, i w ostatnich dniach przez Konsula Buonaparte uwolnionym został. Buonaparte wezwał go do siebie, rozmawiał z nim przez pół godziny, i Barclay bawił się jeszcze potym w Paryżu przez 5. niedziel.

List Konsula Buonaparte i odpowiedź Króla są nader ważne i czytane z wielką ciekawością. List Konsula jest bardzo ogólny, nie mówi nic o interessie sprzymierzeńcow, ani o przyczynach, które pociągnęły terazniejszą nieszczęśliwą wojnę za sobą; i w tym samym dniu, w którym list wspomniany był pisany, zachęcano armie Rzpltej, aby do nowych zdobyczw maszerowały. Także rozumiemy, że z negocyacji, którąby wśród tak osobliwych okoliczności zaczęto, niemogłaby wyniknąć prawdziwa korzyść dla pokoju. Co się tyczy wyobrażenia naszego rządu względem przywrócenia tronu francuzkiego familii Burbonow, zdaie się, iż to jest bardzo umiarkowane, nie jest iednakowoż koniecznym warunkiem pokoju z Francją. Rząd nasz chce tylko bezpieczeństwa swoich possessyow, i powszechnego bezpieczeństwa Europy. Gdy zaś tego w oświadczeniach Buonaparta nie znalazł,

więc uczynił iedynie to, co uczynić był powinien. Mówił ięzykiem umiarkowania i prawdy, usprawiedliwił szanowny charakter rządu Anglii, i nie zapomniał o interessie ludu angielskiego.

Dowiadujemy się z ukontentowaniem, że Arcy Xiążę Karol niechciał podpisać zawieszenia broni proponowanego przez Francuzow; czego pobudką jest, iż ta umowa sprzeciwiałaby się obowiązkow przyjętym przez koalicją. Arcy Xiążę Karol żądał ustąpienia twierdzy Kehl: ten warunek odmówiony został przez Francuzow, i miał być zasadą wszelkiego w tej mierze układu. Lecz chociażby był zezwolił na zawieszenie broni, rozumiemy iednak, iżby nie było mogło przywrócić pokoiu. To wielkie zdarzenie, którego bardzo pragniemy, jest jeszcze dalekie, sądząc po sentymentach gabinetu Wiedeńskiego przez odezwę Arcy Xiążęcia Karola. Oczekujemy lepszego skutku odezwę jego do Rzeczy Niemieckiej, która przyłoży się także do nakłonienia Pawła I., aby nie opuszczał koalicyi. Czar widząc, iż szczerze jest wspieranym przez Cesarza Rzymskiego, posłał ostatniemu nowe posłki.

z Konstantynopola d. 25. Listop.

Redaktor wspomina w naypoźniejszych doniesieniach o armii Wielkiego Wezyra bardzo niepomyślnie. Przeprawa z Skutany do Damaszku kosztowała go blisko 6 miesięcy czasu. W Erwanie i Aleppie, którą maszerował, i gdzie przez niełaki czas się bawił, nałożył wielkie kontrybucye, na zaspokojenie potrzeb armii swojej, lecz tym sposobem nie ujął na swoją stronę mieszkańców małej Azyi. Podczas jego przybycia do Damaszku kupcy tamtejsi musieli mu zapłacić nadzwyczajną kontrybucją. W tym mieście zastał deputowanych Dghezzar Basy z Akrei, z którymi wszedł w negocyacje, lecz gdy mu Dghezzar pod żadnym warunkiem pozwolił niechciał, aby przez ie-

go kraj maszerował, tedy musiał przedsięwziąć (aby nie okazać jawnych kroków nieprzyjacielskich przeciw niemu) trudną podróż przez góry Naplouse do Jaffy i Gazy.

Jego cała armia składała się wtenczas tylko z 15,000 wojska. Stały w prawdzie jeszcze inne cztery małe korpusy w Syrii, między którymi znajdowała się dosyć znaczna liczba Jańczarów, lecz żaden korpus nie chciał się do niego przyłączyć, ponieważ wszyscy poznali dobrze podczas wyprawy armii francuskiej do Syrii iey kartacze, tak dalece, że niemieli ochoty narazić się na nie powtórnie. Wielki Wezyr pomknął się jednak z swoją armią aż do ostatnich granic Syrii, rozłożył się po górach przy wsi Khan Junes, i kazał tam zgromadzić wielbłądy i węgory skorzane, aby przeprowadzić przez pustynie, które na 40 mil rozległe są, i które dzielą Syryą od Egiptu. Generał Kleber oddzielił przeciw niemu 10 tysięcy piechoty, sam zaś przyprowadził z sobą 2000 kawalerji, i 1000 piechoty, którą przewoził z El-Arisch na Dromedarach (jest to gatunek wielbłądów mających na grzbiecie dwa garby,) obrócił drogę manowcami przez pustynią, i uderzył na oboz Wielkiego Wezyra rano, w tym samym czasie, gdy piechota prosto maszerująca także tam przybyła. Tu Wielki Wezyr porażonym został, część obozu i bagażów dostała się w ręce zwycięzcy, także zabrano kilka tysięcy Turków w niewolę.

Po tej potyczce cofnął się Wielki Wezyr na 10 dni marszu od Gazy do Damaszku, a Francuzi nałożywszy na prowincję Gazę w oleju i tabace kontrybucją, powrócili z Syrii do Egiptu.

Ciężko i niepodobno jest atakować ich w Egypcie, ponieważ w śród pustyni mają fortecę, podobnież na obydwóch ostatnich granicach, to jest, 7 dni marszu od Egiptu w puszczy El-Arisch założyli iedną,

która ma 5 bastyonów, dobre wały i 3 twierdze, które odległe są na 500 kroków od fortecy. Ważne to jest stanowisko wojenne, ponieważ na tym miejscu są studnie mające obfitość dobrej wody. Ten obronny wóz kazali Francuzi pod dozorem swoich inżynierów jeszcze bardziej uzbroić, i zażywają więźniów tureckich do robienia szafców. Miejsce to opatrzone jest słownym garnizonem francuskim. Gdyby Wielki Wezyr chciał je otoczyć musiałby żywność i wodę kazać sprowadzać wielbłądami, ponieważ El-Arisch z strony Syrii leży w pustyni tak głęboko, iż potrzeba na przybliżenie się do tej fortecy iednego dnia marszu. A gdyby miał tej dobyć, znalazłby w śród pustyni między Syryą i Egiptem drugą fortecę Catech, a przy wyjściu z pustyni do Egiptu trzecią fortecę Salchich.

z Warszawy d. 30. Stycz.

Dziś ciągniono tu po 122. raz numery trzeciej Krolewsko Pruskiej loteryi liczbowej, na rzecz inwalidów i wdów, tudzież ku zapomoczeniu szkół i szpitalów. Numery wyciągnięte są następujące: 9. 15. 22. 61. 86.

Różne Wiadomości.

Okolo twierdz w pustyniach Egypckich pracuje 10,000 niewolników tureckich. — Konsul Buonaparte posłał 2 listy do Króla Angielskiego. W Londynie ogłoszone tylko ieden list. Drugi musi zapewne zawierać w sobie tak ważne rzeczy, iż rząd angielski sądził byż rzeczą potrzebną nie ogłaszać go. Domyślają się, iż zawiera w sobie ostatnie propozycje pokoju. — Pseudo-Delfin we Włoszech skończył swoją rolę. Chciał się koniecznie udać za syna Ludwika XVI., lecz przy ścisleyszym roztrząśnieniu rzeczy okazało się, iż w samej istocie jest szwecem. — W Wiedniu wszczęły się rozruchy pod czas pewnej komedyi; ich przyczyną stali się studenci, z których aresztowane dwóch. — W Ratysbonie ps

nią niesnaski między postem Saskim i postem Moskiewskim względem ceremonii, iż ostatni pierwszemu nie oddał pierwszej wizyty. — W Danii zbroić będą na przyszłą wiosnę 10 liniowych okrętów i 4 fregaty. Podobne zbrojne przysposobienia morskie mają także nastąpić w Szwecyi. — Liczba wszystkich niewolników francuzkich w Austrii ma wynosić do 48.000 ludzi. — Pisma publiczne mówią, że Król Jmei Pruski podarował Elektorowi Bawarskiemu regiment kiryllerow. — Między ścietami w Neapolu Jakubinami znajduje się także sławny matematyk Porta i sławny muzyk Cimarosa. — We Włoszech zgromadzają się nieukontentowani w dywizjach 50 do 60 osob liczących, uderzając na wojska austriackie, gdzie je tylko spotkają.

Ukradziono konie. W noey dnia 2. na 3. ukradziono parę koni z stajni na Chwaliszewie pod Numerem 35. były siwoiabtkowite, oba miały grzywy ucięte, jeden w roku 6tym drugi w roku 7mym, jeden z nich miał końce uszow odcięte. Ktoby takowe konie dostrzegł przedając lub kupując, lub innym sposobem, niechay zatrzyma, a zwyż wyrażone miejsce odprowadzi, lub znać da, tak koszta będ mu powrocone. W Poznaniu na Chwaliszewie dnia 3. Lutego 1800.

Bayer.

Citatio creditorum. Jego Królewskiej Mości Regencya Południowo-Pruska w Poznaniu, stosownie do żądania konsyliarza kryminalnego i Justycyi kommissarza Neumana, tako kuratora Urodz. Ignacemu Natęcz Keszyciemu (Natęcz Keszyciemu) pod niebytność swoją przydanego zapożywa tegoż Urodzonego Ignacego Natęcz Keszyciego) z powodu pretensyi 20.000 złotych półklich przez Urodz. Franciszka Święcieckiego generała, torem prawnym do niego uroszczoney niniejszym pismem po drugi raz, aby rachując od

dziś dnia w przeciągu 6 miesięcy a naydaley na terminie dnia 30. Sierpnia 1800 roku przed deputowanym konsyliarzem Regencyi Heningera pod upadkiem wyznaczonym na tuteyszej Regencyi, albo osobiście albo też przez pełnomocnika prawego, plenipotencyą dostateczną mającego, stawił się, i względem osnowy skargi, iako też wyszczególnionych w oneyże okoliczności dał się dokładnie wyrozumić, niemniej wszelkie ku roztrząśnieniu sprawy dostatecznemu zmierzające wiadomości według swojej najlepszej wiedzy i stosownie do prawdy opowiedział, i wszelkie w ręku swoich znajdujące się dokumenta i inne pisma, które do objaśnienia rzeczy służyć mogą, z sobą na miejsce zabrat a potym dalszych krokow prawnych oczekiwał, w przypadku zaś omieszkania swego spodziewał się iż okoliczności w skardze przytoczone za przyznane i przytaczony do teyże dokument za uznany poczytany będzie, tudzież, iż to co z onych okoliczności podług prawa wypadać będzie, względem niego przez wyrok uknować miiany ustanowione i do ekzekucyi przyprowadzone zostanie. W Poznaniu dnia 8. Stycznia roku 1800.

JK. Mci Regencya Połud. Pruska.

Do żądzierzawienia. Ponieważ tuteysze cegielnicie o 4 z wapniarnią o 2 piecach z rozważu zwierchności naywięcey dającemu w arędę puszczone bydz mają i do licytacyi tychże trzy terminy, to jest: 17. 24 i Lutego i 8. Marca, a to zawsze o godzinie 10. zrana w sefsonalney izbie wyznaczony, przeto zapewnia się niniejszym, iż wolno będzie każdemu na powyższych terminach stanąć i powyższe cegielnicie z wapniarnią licytować, a więcey dającemu arędę takowa za poprzedzającą od zwierchności approbacyą zapewnioną będzie. O warunkach teyże arędy w registratorze wprzod dowiedzieć się można. W Poznaniu dnia 17. Stycznia roku 1800.

Magistrat JK. Mci Pruss-Połud.

Do sprzedania. Przybyła tu znowu partya dobrego, świeżego moskiewskiego kawiaru, ktorego w betzulkach fantowych u polśańca pocztowego Merkerta, na poczcie mieszkającego, w każdym czasie dostać można.

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.